

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.45.016/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

Az I. rendű felperes: I. r. felperes
(I. r. felperes címe)

A II. rendű felperes: II. r. felperes neve
(II. r. felperes címe)

A felperesek képviselője: Kölcsényi és Némethi Ügyvédi Iroda
eljáró ügyvéd: dr. Némethi Péter
(címe)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. Szikszai Márta ügyvéd
(címe)

A per tárgya: tiszteletdíj és költségtérítés megfizetése

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

A fellebbezéssel érintett határozat:

Budapest Környéki Törvényszék 20.K.702.777/2020/15.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 20.K.702.777/2020/15. számú ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 714.608 (hétszáztizennégyezer-hatszáznyolc) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperesek 2014. október 27. napjától társadalmi megbízatással látták el alpolgármesteri feladataikat. Megválasztásukkor az alperesi képviselő-testület határozatával illetményüket 157.100 Ft/hó, költségtérítésüket 23.600.- Ft/hó összegben állapította meg.
- [2] A képviselő-testület 2014. október 27. napján megtartott alakuló ülés jegyzőkönyvében rögzítetten a felperesek bejelentették, hogy a részükre megállapított illetményt alapítványi célra ajánlják fel, melyről a következő testületi ülésen írásbeli nyilatkozatot nyújtanak be.
- [3] Az alperes a felperesek részére 2017. július 03. napjától tiszteletdíjat és költségtérítést az alpolgármesteri megbízatásuk teljes ideje alatt nem fizetett.
- [4] A Pásztói Járásbíróság a P.20.014/2017/5. számú ítéletével 2017. január 28. napjáig bezárólag kötelezte az alperest a felperesek részére tiszteletdíj és költségtérítés megfizetésére. Az alperes a tiszteletdíj és költségtérítés fizetési kötelezettségének 2017. január 28. napjáig eleget tett, azonban ezt követően továbbra sem teljesítette azok megfizetését.
- [5] Az I. rendű felperesnek 2019. március 31. napján, míg a II. rendű felperesnek 2019. október 13. napján szűnt meg az alpolgármesteri megbízatása.

Felperes keresete és az alperes védirata

- [6] A felperesek pontosított keresetükben az elévülési idő figyelembevételével elmaradt illetmény és költségtérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest 2017. július 3. napjától az I. rendű felperes esetében 2019. április 03-ig, a II. rendű felperes esetében 2019. október 13-ig terjedő időszakra. Előadták, hogy alpolgármesteri feladataikat ellátták, azonban ellentételezésben nem részesültek; joghatályos nyilatkozattal az illetményekről nem mondtak le.
- [7] Az alperes védiratában a felperesek keresetének elutasítását kérte a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 52. § (7) bekezdésére hivatkozással. Álláspontja szerint a képviselő-testületi ülés jegyzőkönyve közokirat, amelyben rögzítetten a felperesek lemondtak a tiszteletdíjokról és költségtérítésükről, amely megfelel az írásbeliség törvényi kritériumának. Alapítvány részére történő átutalásról szóló nyilatkozatot nem tettek, azonban a keresetlevél benyújtását megelőzően alperes felé nem is jelezték, hogy a tiszteletdíjról lemondó nyilatkozatukat nem tartják fenn. Mindezekre figyelemmel az alperes jogszerűen nem fizette meg részükre a tiszteletdíjat és költségtérítést.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest az I. rendű felperes javára 3.299.100. forint elmaradt tiszteletdíj és 495.600 forint elmaradt költségtérítés, II. rendű felperes javára 4.466.877 forint elmaradt tiszteletdíj és 671.027 forint elmaradt költségtérítés megfizetésére, a Mötv. 52. § (2) bekezdése, 80.§ (2)-(3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 323. § (1)-(3) bekezdése alkalmazásával.

[9] Az elsőfokú bíróság a 2014. október 27-i képviselő-testületi ülésen tett felperesi nyilatkozatokból megállapította, hogy a felperesek szándéka a testületi-ülés időpontjában arra irányult, hogy a részükre megállapított illetményt alapítványi célra ajánlják fel, azonban az joghatályos, a tiszteletdíjukról történő írásbeli lemondó nyilatkozatnak nem tekinthető. A bizonyítékokból az a következtetés volt levonható, hogy az alperes sem tekintette írásbeli lemondó nyilatkozatnak a felperesek alakuló ülésen tett nyilatkozatát, azt később írásban külön nyilatkozattal nem erősítették meg.

[10] A következetes ítélkezési gyakorlatra utalva az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az olyan közokirat, amely valakinek a nyilatkozatát tartalmazza, kizárólag azt bizonyítja, hogy a nyilatkozatot a közokiratban meghatározott személy olyan módon, akkor és ott tette meg, ahogy az a közokiratban szerepel, azonban a nyilatkozatban foglalt tények tekintetében az ilyen okiratnak bizonyító ereje nincsen. Mindezek alapján – az arról való kifejezett írásbeli lemondó nyilatkozat hiányában – az alperes jogszabálysértően nem fizetett a felperesek részére alpolgármesteri feladataik ellátása ellentételezésére tiszteletdíjat és költségtérítést.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[11] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen a peres eljárás megszüntetését és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, harmadlagosan elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 37. § (1) bekezdés f) pontja, 46.§ (4) bekezdése, 48. § (1) bekezdés k) pontja, 109.§ (2) bekezdése, 110.§ (2) és (4) bekezdései alapján; hivatkozott az Mötv.52. § (2) bekezdése, és 71. § (1) bekezdése bíróság általi megsértésére.

[12] Álláspontja szerint mindenekelőtt a per megszüntetésének lett volna helye, mert a felperesek a keresetlevelüket nem a Kp. szabályainak megfelelően nyújtották be, nem jelölték meg keresetindítási határidőben a Kp. 37.§ (1) bekezdés f) pontja szerinti jogsérelmet. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet nem tért ki az alperes alaki védekezésére és a bíróság nem vizsgálta annak alaposságát.

[13] A másodlagos fellebbezési kérelme kapcsán azt állította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást abban a jogkérdésben, hogy a felperesek képviselő-testületi jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata nem felel meg az írásbeliség követelményének. Álláspontja szerint az, hogy a felperesek a tiszteletdíjukról elmulasztották megtenni a külön okiratba foglalt írásbeli nyilatkozatot nem jelenti azt, hogy a jegyzőkönyvbe, mint közokiratba foglalt nyilatkozatuk nem tekinthető írásbelinek. Az Mötv. 71. § (1) bekezdése írásbeliséget követel meg, annak formája meghatározása nélkül, emiatt az közokiratba foglaltan is írásbelinek tekinthető.

[14] Indokolás kifejtése nélkül kérte harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak megismételt eljárásra utasítását.

[15] Az alperes perköltségének megállapítását az elsőfokú eljárásban csatolt költségjegyzék és megbízási szerződés alapján kérte.

[16] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben a „fellebbezés elutasítását” és az elsőfokú ítélet „hatályában fenntartását” kérték helyes indokaira tekintettel.

[17] Álláspontjuk szerint a keresetlevelük megfelelően került előterjesztésre, amelyet a perelőkészítés keretében részletesen megvitattak, ezért az alperesnek a Kp.48.§ (1) bekezdés k) pontjára hivatkozása alaptalan. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a képviselő-testületi ülésen tett felperesi nyilatkozatok nem minősülnek közokiratba foglalt lemondó nyilatkozatnak.

[18] A felperesek – annak felszámítása nélkül – kérték a másodfokú perköltségük megállapítását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] Az alperes fellebbezése megalapozatlan az alábbiak szerint.

[20] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésben foglaltak alapján kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[21] A Kúria elsődlegesen az alperes által megjelölt pergátló kifogás megalapozottságát vizsgálta. Az alperes a védiratában foglaltakkal egyezően kifogásolta a felperesi keresetleveleknek a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontjába ütközését és fellebbezésében a Kp. 48. § (1) bekezdés k) pontja bíróság általi megsértésére is hivatkozott.

[22] A Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontja alapján a felperes a keresetlevelében köteles megjelölni, hogy a közigazgatási tevékenység mely tények alapján, miért és mennyiben jogszabálysértő, feltüntetve azokat a ténybeli és jogi elemeket, amelyek alapján az erre vonatkozó állítása megítélhető. A Kp. nem a jogszabály megjelölését, hanem a jogsértés meghatározását írja elő. A kialakult bírói gyakorlat alapján is a jogszabálysértés megjelölése nem a konkrét jogszabályhely feltétlen megjelölését jelentette, hanem a felperes részéről annak körülírását, hogy miért tekinti jogsértőnek az alperes határozatát. A felperes feladata, hogy a keresetlevelben pontosan és határozottan írja le a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet vagy jogsérelmeit, azzal, hogy miért gondolja a jog által védett érdeke miatt sérelmesnek a tevékenységet (Kpkf.VII.40.025/2020/3., Kpkf.VII.40.216/2020/2.). Kétségtelen, hogy a felperesek keresetlevele nem hivatkozott a Kp. szabályaira, azonban a jogsérelmet, – azt, hogy az Mötv. 80. § (2) bekezdése alapján megállapított tiszteletdíjukat és költségtérítésüket nem fizették ki – megjelölték, ezért eleget tettek a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt kötelezettségüknek. A felperesek helyesen hivatkoztak továbbá arra, hogy a törvényszék által 2021. január 15-én tartott első tárgyaláson megjelölték a jogsérelem alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezést is.

[23] Mindezek alapján az eljárás megszüntetésének nem volt helye.

[24] Az alperes a harmadlagos fellebbezési kérelme alapján nem állapítható meg, hogy milyen okból – eljárási szabályszegés miatt – kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, ezért a Kúria a harmadlagos fellebbezési kérelmet érdemében nem tudta vizsgálni.

[25] Az elsőfokú bíróság felperesek kereseti kérelme és a védirat keretei között eljárva teljeskörűen elbírálta a keresetet és megállapította, hogy az alperes jogszabálysértően nem

fizetett a felperesek részére alpolgármesteri feladataik ellátása ellentételezésére tiszteletdíjat és költségtérítést, az arról való kifejezett írásbeli lemondó nyilatkozat hiányában. Állást foglalt a jogvita lényegét képező jogkérdésben, miszerint a 2014. október 27-ei képviselő-testületi ülésen tett felperesi nyilatkozat megfelel-e az Mötv. 80. § (2) bekezdése szerinti írásbeliség követelményének, mert a jogszabályból következően tiszteletdíjról lemondani csak alakszerű kifejezett írásbeli nyilatkozattal lehet.

[26] Az elsőfokú bíróság az irányadó és releváns jogszabályok helyes alkalmazásával és értelmezésével, jogszerű következtetést vont le a felperesek keresetének a megalapozottságáról.

[27] A Kúria kiemeli, hogy helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek 2014. október 27-ei képviselő-testületi ülésen tett nyilatkozata nem felel meg az Mötv. 80. § (2) bekezdése szerinti írásbeliség követelményének, ezért az joghatályos, a tiszteletdíjokról történő írásbeli lemondó nyilatkozatnak nem tekinthető. Az Mötv. 80. § (2) bekezdése szerint a társadalmi megbízatású alpolgármester tiszteletdíját a képviselő-testület a társadalmi megbízatású polgármester tiszteletdíja 70-90%-a közötti összegben állapítja meg, melynek egészéről vagy meghatározott részéről a képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával lemondhat.

[28] Az alperes a régi Pp. 195. § (1) bekezdését idézve hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a közokirat által tanúsított tények vonatkozásában nem megfelelő jogi következtetést vont le azáltal, hogy nem tulajdonított annak bizonyító erőt. Alperes azt állította, hogy a képviselő-testületi jegyzőkönyv, mint közokirat az ellenkező bizonyításig teljesen bizonyítja a közokiratba foglalt felperesek által megtett nyilatkozatokat, amely szerint tiszteletdíjokról a képviselő-testület előtt lemondtak. Nem vitatta, hogy felperesek külön okiratba foglalt írásbeli nyilatkozatot nem tettek, azonban álláspontja szerint a jegyzőkönyvbe, mint közokiratba foglalt nyilatkozatuk írásbelinek tekinthető.

[29] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a közokirat bizonyító ereje tekintetében helyesen hivatkozott a Pp. 323. § (2)-(3) bekezdésére, az alperes által felhívott – bár tartalmában hasonló – régi Pp. közokiratra vonatkozó rendelkezései a perben nem alkalmazhatóak a perindítás időpontjára figyelemmel. Az alperes helyesen állította, hogy a közokirat bizonyítja a közokiratba foglalt felperesek által megtett nyilatkozatokat, amit maguk is elismertek és nem vitattak, azonban az Mötv. 80. § (2) bekezdésében előírt, felperesektől származó írásbeliség követelményét a közokirat nem pótolja. A tiszteletdíjról való lemondás jogszabályban foglalt feltétele az, hogy az a képviselő-testülethez címzetten és írásbeli nyilatkozatban történjen. A felperesek a képviselő-testület előtt tiszteletdíjukat (megállapított illetményüket) alapítványi célra ajánlották fel szóban, azonban erről írásbeli lemondó nyilatkozatot nem tettek, nyilatkozatukat feltételhez kötötték (legközelebbi képviselő-testületi ülésen írásban benyújtják), ezért a jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatuk csupán szándék nyilatkozatnak és nem lemondó nyilatkozatnak tekinthető. A lemondó nyilatkozatot nem lehet kiterjesztően értelmezni.

[30] Mindezekre figyelemmel – a Kúria a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[31] *A társadalmi megbízatású alpolgármester tiszteletdíja egészéről vagy meghatározott részéről a képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával lemondhat. A lemondó nyilatkozatot nem lehet kiterjesztően értelmezni.*

Záró rész

[32] A másodfokú eljárásban pernyertes felperesek perköltségük felszámítását elmulasztották, emiatt a Kúria e körben mellőzte a határozathozatalt a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdése alapján.

[33] A le nem rótt fellebbezési eljárás illeték összegét a Kúria az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján állapította meg, amelyet az alperest 5.§ (1) bekezdés b) pontja alapján megillető illetékmentességére tekintettel a Kp. 35. § (1) bekezdése és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel, az állam viseli.

[34] A Kúria ítélete ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdése, 116. § d) pont].

[35] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. február 3.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró